

Saksutvalgets kommentarer til forslag og merknader fremmet i fellesmøte 19.1.2019

(sakene 3, 4, 5 og 6 i fellesmøtet)

Referat fra fellesmøte 19. januar 2019 kl. 11.00 på Sirma grendehus

Etter hjemmel i forskrift om fisk og fisket i Tanavassdraget, FOR 2011-02-04 nr. 119, § 8 fjerde ledd ble det avholdt fellesmøte for fiskeberettigede jf. § 3 i Karasjok 19.01.2019.

Møtetid kl. 12.00 – 17.00

3 personer møtte med fullmakt, hvorav 3 ble godkjent. I alt 34 fremmøtte personer med stemmerett.

Saksliste:

- Åpning av møte ved TF-leder, Reidar Varsi
- Sak 1: Konstituering av møte, valg av to møteledere.
- Sak 2: Valg av to pers som signerer protokollen.
- Sak 3: Vedtekter for TF
- Sak 4: Regler om fellesmøte
- Sak 5: Regler om soner
- Sak 6: Regler om laksebrev
- Sak 7: Orienteringssaker fra TF
 - Orientering fra forvaltningsgruppa ved Reidar Varsi
 - Fangst og overvåking av Tanavassdraget i 2018 ved Narve S. Johansen
 - Revidering av båtregisteret for Tanavassdraget ved Helene Tapio Berg

Fremlagte reglement

- VEDTEKTER for TF
- Regler om fellesmøter
- Regler om soner
- Regler om laksebrev

Åpning ved TF-leder Reidar Varsi

Fellesmøtet er et selvstendig organ og konstituerer seg selv. I forrige TF-periode var det TF ledelsen som styrte møtet. Dette vil man nå bort i fra. Sakene som skal behandles i dag er Vedtekter for TF, samt regler for soner, fellesmøtet og laksebrev.

TF oppnevnte arbeidsutvalg for utarbeidelse av vedtekter for i 2016. Utvalget har bestått av TF-medlemmene Máret Guhttor, Asbjørn Guttorm og Rune Aslaksen, og Máret har vært leder.

Utvalget har gjort et grundig arbeid. Vedtektene med regler for laksebrev, soner og fellesmøte var på høring hos lokale og regionale aktører, samt hos departementet fra våren 2017. Etter høringen har vedtektene vært under behandling hos TF. Fellesmøte er det siste organet som behandler vedtektene før TF gjør sitt endelige vedtak. TF ønsker helst å få innspill skriftlig, men innspill som kommer under møtet noteres også.

Sak 1: Konstituering av møte, valg av to møteledere.

Benn Larsen foreslår Reidar Varsi og Asbjørn Guttorm som møteleder. Valgt. tar seg av møteprotoller. Alle kan fremme sine forslag skriftlig. TF leder overlater møte til deltagerne.

Sak 2: Valg av to pers som signerer protokollen.

Ottar Wigelius og Bjarne Richardsen undertegner møteprotokollen.

Godkjenning av fullmakter

Seppo Sottinen for Jorun Sottinen

Thoralf Henriksen for Lone Marie Gaup Henriksen

Roald Johnsen for Merete Svensen

Samtlige fullmakter er godkjent

Sak 3: Vedtekter for TF

Máret Guhttor går igjennom vedtektene på vegne av TF.

Spørsmål/innspill

Toralf Henriksen: Angående §17 - vil at leder rulleres mellom Tana og Karasjok annet hvert år for å vise hensyn og respekt ovenfor befolkningen i de to kommunene. Føler at det alltid blir valgt en leder fra Tana.

Saksutvalgets kommentar: Det bør ikke regelfestes et absolutt krav om hvilken av de to kommunene leder og nestleder skal velges fra. Det er rimelig å overlate dette spørsmålet til nyvalgte TF medlemmers avgjørelse i konstituerende møte. I § 17 heter det at valgte TF medlemmer for laksebreveiere og for lokale stangfiskere, bør holde sær møter i forkant av ledervalget for å søke enighet om respektive lederkandidater.

Mener at § 18 er unødvendig. De sittende representantene kan sitte til det nye TF er på plass.

Saksutvalgets kommentar: § 18 Midlertidig ledes er strøket da bestemmelsen kan føre til misforståelser. Som en følge av dette, er det tatt inn følgende bestemmelser:

- § 13 Øverste ledelse: «Sittende TF medlemmer fungerer inntil nyvalgte medlemmer har konstituert seg for ny funksjonsperiode.»
- § 15 Konstituerende møte: «Det legges fram statusrapport om viktige saker og om arbeidet tilknyttet avtaleforhandlinger om forvaltning av fisket i vassdragets grensestrekning, jf. § 20.»
- § 21 Møteinnkalling: «Leder skal innkalle TF medlemmene til hastemøte dersom det oppstår ekstraordinære forhold som kan ha innvirkning på TFs tidligere vedtak, prioriteringer, strategier, drift eller virksomhet.»

Påpeker at arbeidsutvalget har hatt lukkede møter uten at administrasjonen har vært med.

Svar fra Reidar Varsi: Administrasjonen har vært med hele veien.

Hagbart Grønmo: Det er oppført at det er Fylkesmannen i Finnmark som er klageinstans. Etter fylkessammenslåingen er det Fylkesmannen i Troms og Finnmark som er klageinstans.

Saksutvalgets kommentar: Fylkesmannen er kun klageinstans i de saker der TF avslår begjæringer om innsyn i saksdokumenter. Avslag om innsyn kan klages til Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Det nye navnet til Fylkesmannen er oppdatert i § 31.

Angående § 18 om *interimperiode og midlertidig ledelse*; er det nødvendig å ha et slikt utvalg?

Saksutvalgets kommentar: Se kommentarer ovenfor.

Svar Máret Guhttor: TF opplever at det er behov for dette. Sist gikk det 12 uker uten at det var en fungerende ledelse.

Hans-Erik Varsi: Angående § 18, ser ikke behovet for en slik ordning. Ved forrige skifte av TF satt TF frem til 31. oktober 2015, og det nye TF var konstituert allerede 17. november.

Ser også problem med registreringen i Brønnøysundregisteret der TF er registrert under «Annen juridisk person», og hvor både TF-leder og direktør er registrert. Hvordan skal men eventuelt registrere et interimsstyre?

Svar fra Máret Guhttor: Det er ikke snakk om et interimsstyre.

Hans-Erik Varsi: Det er en svakhet at det brukes paragrafer i TFs vedtekter, noe som ikke er vanlig. Vedtektene støtter seg på lover og forskrifter. Hvis disse endres, må også TF endre sine vedtekter. Man kunne med fordel skrive vedtektene kortere og det er ikke nødvendig å støtte seg til forskriftene.

Saksutvalgets kommentar: Det er vanlig at enkelte hageag, foreninger, borettslag, ulike sammenslutninger og organisasjoner bruker paragrafer i sine vedtekter og retningslinjer. Bruk av paragrafer er valgfritt og disse er ikke forbeholdt lover og forskrifter. Det vil være både viktig og riktig å oppdatere TFs regelsett dersom Tanaloven og Tanaforskriften endres.

Det er avvik fra § 14, om valg av nye representanter i forhold til Tanaforskrifta.

Saksutvalgets kommentar: Ifølge forskriften «oppnevner» kommunene sine representanter. § 14 er oppdatert i henhold til dette.

§ 16 om valgbare til leder og nestledervervet, rulleres annet hvert år. Dette kunne vært skrevet mye enklere.

Saksutvalgets kommentar: § 16 er omformulert slik at bestemmelsen har fått en enklere form.

Angående § 24 (nå § 23), om *beslutningsdyktighet, forfall, avstemming, klage på vedtak*; omtalen om dobbeltstemme, bør bort. Det er krav om kvalifisert flertall i de fleste sakene. Dette punktet stemmer ikke tatt med forskriften.

Saksutvalgets kommentar til § 23, 2. ledd om dobbeltstemme: Tanaforskriften og forarbeidene er taus om leders dobbeltstemme. Det er et viktig demokratisk prinsipp at et organ som avgjør saker ved avstemming, kan avgjøre disse ved stemmelikhet med lederens dobbeltstemme. Dette er viktig for overhodet å oppnå avgjørelse i saker. Det fastsettes at leder i TF har dobbeltstemme. Vanlig praksis er at den som er møteleder ved lederens fravær, har dobbeltstemme.

Fellesmøter skal ledes fra TF. Dette ble klargjort i forskriftsendringene i 2014.

Saksutvalgets kommentar: Jf. kommentarer nedenfor til § 19 i Regler for fellesmøter.

Svar fra Reidar Varsi: Vedtektene har blitt behandlet grundig i TF, og det har vært saklig uenighet om enkelte saker. Vedtektene som legges frem har tilslutning fra et samlet TF. Regner med at Hans-Erik uttaler seg som laksebreveier. Hans synspunkter tas med i de endelige avgjørelsene.

Terje Johnsen: Tidligere måtte man bo på eiendommen Nå er det tilstrekkelig å bo i nærheten av eiendommen. Hva innebærer dette? Hvor langt unna elva kan man må bo får å få lekserett?

Tore Jan Gjerpe: Opplever at det er omfattende innsigelser fra direktøren, og at det er svært vanskelig å ta stilling til de opplysningene som ble lagt frem. Opplever dette som uryddig.

Reagerer spesielt på § 18 om interimperiode. Skjønner ikke poenget her.

Hvem har skrevet vedtektene, og hvem sine merknader er det? Er vedtektene vasket av jurister? Opplever at det er mye ord i vedtektene.

Angående bosted er det kun en ting man har å forholde seg til, nemlig Folkeregisteret.

Svar fra Benn Larsen: Vi kommer tilbake til folkeregisteret under behandling av regler for laksebrev.

Det er Saksutvalget sine utfyllende kommentarer bakerst i vedtektene og reglene for soner, laksebrev og fellesmøtet.

Helge Samuelsen: Det er svært omfattende vedtekter. Sone 44 har kommet med en skriftlig uttalelse, og denne er senere støttet av sone 45. Disse sonen går imot vedtekter, og de innvender at de er altfor omfattende. Dette er lett å slutte seg til. Vedtektene oppleves alt for detaljert uten at det sier noen ting som helst. Det er mye gjentakelse av forskrifter, og fotnotene gjør det hele enda mer komplisert.

Støtter også kommentaren fra Toralf Henriksen om rullerende ledervalg mellom Karasjok og Tana.

Svar fra Benn Larsen: Bakgrunnen for arbeidet med vedtektene var at man opplevde i første TF-periode at forskriften var altfor rund. TF og administrasjonen hadde for store fullmakter. Her er det prøvd å legge opp til at det skal være en demokratisk styring fra laksebreveierne. Det er ikke kun ved valget hvert fjerde år at de skal ha noe å si.

Etter møtet skal TF prøve å forenkle det som kan forenkles. Inntil videre er disse vedtektene noe vi må kunne leve med. Det er et fantastisk stykke arbeide som ligger bak.

Hagbart Grønmo leverte skriftlig forslag om at § 18 utgår

Pause (frem til kl. 13:40)

Svar fra Reidar Varsi: Det ble stilt spørsmål om lovlighet, altså om vedtektene er i henhold til forskriftene, og om de har vært til gjennomlesning hos jurister. Vedtektene har vært til høring hos departementet.

Sak 4: Regler for fellesmøter

Asbjørn Guttorm legger frem regler for fellesmøte på vegne av TF.

Spørsmål/innspill

Elin Sabbasen: Bør få kvinner inn. Reagerer på formuleringen om at «begge kjønn, så vidt mulig» velges inn til TF i § 4. Formuleringen er krøkkete, og bør strykes.

Svar fra Asbjørn Guttorm: Ideelt sett bør det være god representasjon av kvinner i TF, men man må ta med i regninga at det er en stor overvekt av karer som er aktive fiskere, eller opptatt av fisket.

Svar fra Máret Guhttor: Det er ikke krav om kvinneandel. Setningen er ett godt signal til valgkomiteen, men det er greit at dette foreslås strøket.

Ole Bjarne Grotnes: Forvaltningsloven legge et kriterium om at det skal være kvinner med. Uavhengig om dette gjelder for TF bør man tilstrebe å oppnå kvinnerepresentasjon.

Saksutvalgets kommentar til § 4: Det bør ikke regelfestes et absolutt krav om at representanter av begge kjønn skal velges til verv. Det foreslås derfor i § 4 at det bør velges representanter av begge kjønn. Dette vil være retningsgivende for valgkomitéens arbeid og for fellesmøtet om å bestrebe seg på at også kvinner blir valgt til verv. Jf. også kommentar til Vedtekter for TF, § 14 som også gjelder kommunenes oppnevning av representanter.

Toralf Henriksen: Angående § 6, om valg av TF-medlemmer, bør det være likeverdighet mellom befolkningen i Tana og Karasjok. Den femte representanten fra laksebreveiere bør rulleres på å velges inn fra Karasjok og Tana. Uten en slik ordning vil aldri velges tre fra Karasjok i og med at det er flest laksebreveiere fra Tana.

Elin Sabbasen svarer: TF-medlemmene velges inn for å representere hele vassdraget, ikke bare øvre/nedre Tana osv.

Saksutvalgets kommentar til § 6: Det vises til Tanaforskriftens forarbeider (Kgl. res. av 4.2.2011) hvor det heter at departementet ser det som naturlig at minst to av de fem representantene skal være fiskeberettiget basert på eiendom i én av kommunene, slik at en god representasjon sikres fra alle deler av vassdraget. Eventuelle laksebreveiere som bor langs sideelvene i Kautokeino kommune er inkludert i Karasjok sone. Departementet legger til grunn at «minst to av de fem representantene vil bli valgt fra en av de to kommunene.»

Det bør ikke regelfestes et absolutt krav om hvilke kommune/område/sone det 5. medlemmet skal velges fra. Det er rimelig å overlate dette spørsmålet til fellesmøtets avgjørelse. Laksebreveierorganisasjonene kan eventuelt ta hensyn til dette ved sin nominering av kandidater til vervene i TF. Dette kommer fram som merknad til § 6 i Regler for fellesmøter.

Tore Jan Gjerpe: Reglene er for detaljert. Har fulgt med på avstand en stund, og oppfatter at det er en del konflikter. Et svært detaljert regelverk er ikke rette medisinen for å rette situasjonen på sikt. Alt er så detaljert at det ikke vil fungere i lengden.

Benn Larsen: oppfordre kvinner til å være med i organisasjonen. Håper at flere kvinner melder seg på, bidrar og er aktiv. Folk kan ikke ta verv bare for å gjøre det, man må ha lyst selv.

Man bør legge konflikten mellom Karasjok og Tana bak seg. Det er ikke riktig å ta på seg verv pga. geografisk tilhørighet, men ved utgangspunkt i motivasjon.

Hans-Erik Varsi: TF har ikke ett styre, men er et forvaltningsorgan. TF har derfor ikke krav om kvinneandel jf. Forvaltningsloven.

Reidar Varsi: foreslår at regler for fellesmøtet vedtas på møtet jf. § 25, med den ene endringsforslaget om kvinnenes representasjon som har kommet inn.

Hagbart Grønmo: Det har kommet inn en del synspunkter på at regelverket er for omfattende. Foreslår at TF ser på tilbakemeldingene som er kommet frem her, og deretter vedtar reglene for fellesmøtet.

Reidar Varsi slutter seg til kommentaren fra Hagbart, og dette ble enstemmig vedtatt.

Hagbart Grønmo leverte skriftlig forslag på endringer i regelverket for fellesmøtet.

Forslag 1: § 7, 2. ledd, 3. punktum (setning) strykes: «Uttalelsene behandles av TF og vedlegges saksfremlegget» strykes.

Saksutvalgets kommentar: Setningen beholdes for å sikre at uttalelsene, som er saksdokumenter, følger med saken til fellesmøtets behandling. § 7 omhandler ordinært fellesmøte for å behandle og gi uttalelse til soneinndeling og utvisninger av fiskerett i sonene. Ved eventuelle endringsforslag er det viktig at en grundig saksprosess og saksbehandling gjennomføres, før TF behandler og avgjør saken endelig. Jf. også merknader til § 7 i Regler for fellesmøter.

Forslag 2: § 12, 2. ledd, siste setning strykes: «Arbeidet for innstilling av kandidater til suppleringsvalg settes i gang uten opphold med melding fra TF til valgkomitéen, jf. § 8.» strykes.

Saksutvalgets kommentar: Setningen er forkortet noe, og beholdes. Den omhandler forberedelse av et eventuelt suppleringsvalg som kan oppstå i løpet av funksjonsperioden, mens setningen foran omhandler ordinære valg som skjer fast i slutten av funksjonsperioden. Det er viktig at forberedelsesarbeid til suppleringsvalg igangsettes uten opphold.

Forslag 3: § 14, 2. ledd strykes: «Det skal opplyses hvor og innen hvilken dato endelig saksliste, saksdokumenter og valgkomitéens innstilling er tilgjengelig.»

Saksutvalget kommentar: «innen» er strøket i setningen, men den beholdes da det anses som viktig at disse opplysninger gjøres kjent for rettighetshavere, media og andre interesserte i kunngjøringen av et fellesmøte.

Forslag 4: § 17, 2. setning strykes: «Registrering starter 1 time i forkant av møtestart.»

Saksutvalgets kommentar: Setningen beholdes da den står i sammenheng med neste setning om håndtering av nye registreringer som kan komme under møtet, etter at fellesmøtet har kommet i gang.

Forslag 5: § 19, 1. ledd, «med møterett» strykes i siste setning.

Saksutvalgets kommentar: «med møterett» beholdes da et fellesmøte består av de som er registrert med møterett. Det vil være naturlig at fellesmøtet velger personer blant disse til tellekorps og til å bevitne og signere protokollen.

Forslag 6: § 20, 3. ledd strykes: «Skriftlige merknader og protokolltilførsler kan fremmes til saker. Disse protokollføres og vedlegges saken uten avstemming.»

Saksutvalgets kommentar: Setningen beholdes da enhver med møterett skal ha mulighet til å fremme synspunkter i form av merknader eller protokolltilførsler til en sak. Av dette følger at fellesmøtet har en plikt til å protokollføre og legge disse ved saken. Dette er vanlig organisasjonspraksis.

Forslag 7: § 22, punkt 11 strykes: «Valgkomitéens innstilling legges frem.»

Saksutvalgets kommentar: Punkt 11 er nødvendig å beholde. Bestemmelsen kommer til anvendelse i de fellesmøter der valg skal gjennomføres.

Forslag 8: § 23, 1. ledd, siste setning strykes: «Det kan ikke foretas skriftlig avstemming i saker.»

Saksutvalgets kommentar: Setningen beholdes. Det er nødvendig å regelfeste at skriftlig avstemming ikke kan foretas i avgjørelse av saker. Dette er for å unngå at fellesmøtet drar ut i tid og at møteprogrammet og gjennomføring av møtet blir u håndterlig tidsmessig. I § 24 er det

derimot slått fast at ved valg av personer, skal det gjennomføres skriftlig valg dersom en med møterett, krever det.

Forslag 9: § 23, 2. ledd, siste bisetning: «eller om møtet skal velge en redaksjonskomité blant fremmøtte laksebreveiere til å utarbeide et omforent forslag til vedtak.»

Saksutvalgets kommentar: Setningen er forkortet og endret noe. Det er vanlig praksis at møteleder foreslår for møtet at det utarbeides et omforent forslag i situasjoner med stemmelikhet eller der det er ønskelig at saken oppnår et større flertall, eller enstemmighet.

Forslag 10: § 24, 3. ledd, siste setning strykes: «Den er valgt som oppnår over 50 % av de avgitte stemmene.»

Saksutvalgets kommentar: Setningen strykes da det samme er sagt i 2. ledd.

Forslag 11: § 25, siste setning strykes: «TF behandler og legger frem saken for fellesmøte til behandling og godkjenning før reglene behandles og fastsettes av TF.»

Saksutvalgets kommentar: § 25 er endret slik at TF fastsetter og endrer reglene etter en høringsrunde og etter at fellesmøte har behandlet disse.

I tillegg ble det i fellesmøtet påpekt at § 19, første setning avviker med Tanaforskriften hvor det heter at fellesmøtet skal ledes ved leder eller nestleder, avhengig av hvem av disse som har garnfiskerett.

Saksutvalgets kommentar: Første setning i § 19 beholdes som foreslått. Reglene har vært på høring i departementet og det kom ikke merknader til forslaget her selv om det avviker fra Tanaforskriften. I løpet av en funksjonsperiode med avholdelse av flere fellesmøter, vil imidlertid både en med garnfiskerett og en med stangfiskerett være enten TF-leder eller nestleder. I tillegg til dette faktum, er det dessuten vanlig praksis at valg av møteleder foretas av selve møtet. På denne måten vil valgt møteleder oppnå møtets tillit, noe som er avgjørende for gjennomføring av et ryddig møte.

Det er derfor foreslått i § 19 at TF leder, eller nestleder i lederens fravær, åpner fellesmøtet og leder møtet, inntil fellesmøtet har valgt møteleder av og blant laksebreveiere med møterett. Det er avgjørende at fellesmøtet får en god og effektiv start og åpning, og at møteledelsen deretter overlates til valgt møteleder. Det er også foreslått valg av en assisterende møteleder for å avlaste møteleder i møteavviklingen med bla. ordskifte, forslag til saker, avstemming og gjennomføring av valg.

Sak 5: Regler for soner

Máret Guhttor presenterer regler for soner på vegne av TF. Bakgrunnen er at TF kan etablere regler for soner i henhold til forskriften.

Spørsmål/innspill

Tore Jan Gjerpe: Leverte skriftlig forslag til endringer til §7; «5 dager endres til 10 dager», og til § 9: «Saker avgjøres ved alminnelig flertall. Leder har dobbeltstemme».

Maret Guttor svarer: Naturlig det han foreslår til §9, men her er man forpliktet av Tanaforskriften. Skal vurdere om forskriften skal følges eller ikke.

Oscar Trosten: Man bør holde på 5 dager i § 7. Det er snakk om små møter.

Forslag til § 7, 2. ledd om at sonestyret innkaller til sone- eller årsmøte med minst 10 dagers varsel i stedet for 5 dager.

Saksutvalgets kommentar: Antall dager for varselsplikt beholdes med 5 dager. Bestemmelsen er ikke til hinder for at sonestyrene selv kan beslutte å øke varselsplikten med ønsket antall dager, men kravet er at innkalling skal skje med minst 5 dagers varsel.

Forslag til § 9, 1. ledd om å sette punktum etter «Leder har dobbeltstemme» og stryke «eller oversendes til TF for behandling og avgjørelse».

Saksutvalgets kommentar: Etter flere voteringer med likt stemmetall, kan saken «oversendes til TF for behandling og avgjørelse». Dette er i samsvar med Tanaforskriften §7, 3. ledd og bør beholdes. Det kan være en fordel at sonen har en slik mulighet dersom det foreligger stemmelikhet og sonen ønsker, av forskjellige grunner, at TF behandler og avgjør saken.

Sak 6: Regler for laksebrev

Benn Larsen legger frem regler om laksebrev på vegne av TF. Laksebreve er dokumentasjonen på fiskeretten. Reglene bygger på en gjennomgang av praksisen i dag. TF erfarer at søknadene kommer sent inn, slik at søknadene om utleie av fiskerett skjer i fiskesesongen. Vi ønsker søknadene inn tidligere.

Endring i § 17 i forhold til fremlagt dokument; påklages til Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Saksutvalgets kommentar: Dette er oppdatert.

Spørsmål/innspill

Tore Jan Gjerpe: Gjør oppmerksom på skrivefeil i §13 og § 14.

Saksutvalgets kommentar: Skrivefeil er strøket i §§ 13 og 14.

Angående §15, om *Utøvelse av garnfiske – medhjelper, deltaker*, så fremstår dette ganske uklart. Er det slik at en rettighetshaver kan sette stengsel, og andre røkter? Hvor går grensen? Det er mulig å tolke teksten dithen at jeg kan sette stengsel så kan naboen røkte? Feil i den paragrafen også.

Máret Guhttor: I §15 første ledd, laksebreveier sjøl gjør arbeid, kan ha en hjelper som bistår. Andre ledd omhandler situasjoner der laksebreveier sjøl ikke kommer seg på elva, og har kortere fravær fra fiske. Da kan en annen fisker utpekes til røkting, forutsatt at oppsynet og de andre i sonen vet om dette.

Tore Jan Gjerpe: Mener fortsatt at 2. ledd er uklart og at ordlyden her kan åpne for et fiske der laksebreveierne setter bruk og at en annen røkter det.

Saksutvalgets kommentar: Det vises til følgende merknader til § 15, 2. ledd i Regler for laksebrev: Laksebreveier skal selv sette ut garnbruk til fiske og kan ha hustommedlem eller medhjelper til øvrig arbeid med settegarn og stengsel. Disse kan også utpekes til å røkte eller trekke opp garnbruk, dersom laksebreveier har kortere uforutsett fravær fra fisket etter at garnbruk er satt ut. Disse skal ha gyldig fiskekort og være fast bosatt og registrert i folkeregisteret i en av elvedalens kommuner.

Benn Larsen: Angående § 14 om utleie av fiskeretten inntil et år, er ikke dette mulig i Karasjok fiskesone hvor alle laksebreveierne i kommunen er i samme sone. Her kan fiskerne i Karasjok vurdere om det fortsatt er hensiktsmessig å ha kun en fiskesone for hele Karasjok.

Hans-Erik Varsi: Er kritisk til § 6, om befaring, som legger opp til jordbefaring hvert fjerde år. Dette betyr i realiteten at de som skal utføre befaring mister rutinen og må begynne på skrach

hvert fjerde år. Også forslaget til begrensning på hvem som kan delta på befaringen er litt rart. Nå har man en rutine som går på to runder med befaring hver høst. Første runde gjennomføres av fiskeoppsynet. De noterer merknader på jordene som ikke er høstet. Under andre runde med befaring tar direktøren med seg en laksebreveier som er aktiv gårdbruker for å gjøre en ny vurdering. Har liten forståelse av hvorfor ikke man kan ta med et enkeltmedlem fra TF under befaringen.

Saksutvalgets kommentar: Det vises til følgende merknader til § 6 i Regler for laksebrev: Laksebreveier er pliktig til å sørge for at grunnen er i den stand at den kan avles årlig, dersom laksebrevet skal opprettholdes. I Kgl. res. av 1911 var kravet til grunnen at det «avles år om annet» (ett kufor (2000 kg høy). Dette ble endret i 2011 med krav om samme mengde «avling i året», jf. Tanaforskriften § 1, 1. ledd. Gjeldende lovregler og forarbeider, er taus om befaringer av grunn. Kun følgende opplysning finnes i pkt. 3 i Tanautvalgets rapport (2009): «Lensmennene avgjør om vilkårene for å utøve fiskeretten er oppfylt, blant annet ved befaringer for å kontrollere at det høstes på de aktuelle eiendommene.» Det finnes ikke beskrevet eller forutsatt, verken i gjeldende lovregler eller forarbeider, at «årlig avling» er, eller skal være, knyttet sammen med årlig befaring av grunn.

Det fastsettes i § 6, 1. ledd at befaring skal foretas hvert fjerde år i forbindelse med TFs og fellesmøtets gjennomgang og behandling av soneinndelingen og utvisningene av fiskerett, jf. Tanaforskriften § 7, 2. ledd. Denne befaringen innbefatter alle laksebreveieres grunn med unntak av de som TF nylig, eller for en rimelig tid tilbake, har funnet i orden. Befaringen kunngjøres (aviser, hjemmeside). TF kan i tillegg befare grunn ved søknad om laksebrev, dersom forhold ved en grunn har endret seg, eller dersom det er tvil om vilkårene ved en grunn er oppfylt. Befaring skal varsles laksebreveier.

Opplysninger fra befaringsene og bosted ifølge folkeregisteret skal vedlegges saksfremlegget til TFs og fellesmøtets behandling av soneinndelingen og utvisningene. Enkeltmedlemmer i TF kan ikke delta i disse befaringsene. Ved TFs behandling av befaringssaker, kan spørsmål om habilitet reises, noe som kan svekke TFs troverdighet i tilrettelegging og avgjørelse av sakene.

Angående kortidsutleie: 90% av sakene kommer inn etter at fiske har startet. Hva hvis vi ikke får den skriftlige fattelsen fra sonen? Hvor realistisk er dette?

Saksutvalgets kommentar: Det vises til følgende merknader til § 13 om korttidsutleie av laksebrev: Det fastsettes i § 13 at laksebreveier kan søke TF om utleie av sin fiskerett for en begrenset periode på inntil 6 uker «til en person bosatt i en av elvedalens kommuner.» Søknad skal «normalt være» TF i hende 31. mars, og betyr at søknad og tildeling kan skje både før og etter denne dato. TF innhenter skriftlig uttalelse fra sonen før vedtak fattes og sender kopi av vedtak til sonen. Dersom laksebreveier søker om utleie før sesongen starter, vil kravet om at TF innhenter «skriftlig uttalelse fra sonen», kunne oppfylles.

Hagbart Grønmo: karasjoksonen skal ikke deles opp. Dette er avvist fra Karasjok flere ganger, og ble behandlet sist under fellesmøtet i 2015. Er det mulig å endre § 14, og tillate utleie dersom flertallet av laksebreveierne samtykker?

Asbjørn Guttorm: Det er ikke mulig å avgjøre utleie med samtykke fra flertallet siden dette er forskriftsfestet.

Saksutvalgets kommentar: Det vises til merknader til § 14: Det fastsettes i § 14 at garnfiskerett kan leies ut for inntil ett år av gangen til «en person bosatt i en av elvedalens kommuner». Leietaker skal være registrert i folkeregisteret som fast bosatt enten i Karasjok eller i Tana kommune, eller i Kautokeino kommune langs de lakseførende sideelver.

Laksebreveier sørger selv for å innhente samtykke med underskrifter fra de andre laksebreveiere i sonen. Samtykke må innhentes på nytt fra sonens laksebreveiere dersom leieforholdet skal forlenges for ytterligere ett år. Utleiespørsmålet kan også drøftes, men ikke avgjøres, i sonestyret. Denne avgrensningen av sonens myndighet, følger av laksebreveierens suverene rett til å leie ut for inntil ett år av gangen av sin selvstendige og opparbeidete garnfiskerett.

TF kan veilede laksebreveier angående utleie. TF kan etterprøve utleieforholdet, dersom krav om samtykke fra sonens laksebreveiere og vilkårene for grunn eller bosted ikke er oppfylt. Uklarheter i utleieforholdet må søkes løst av TF og laksebreveier. Dersom løsning og enighet ikke oppnås, behandler og avgjør TF saken.

Reidar Varsi: Det har ikke vært tema å splitte Karasjoksonen nå. Det må være opp til sonen.

Hjalmar Hansen: Ønsker å få fremlagt vilkårene for å leie ut fiskeretten.

Máret Guhttor svarer: Det kan vi ikke gjøre, departementet sier at en laksebreveier er suveren til å avgjøre dette sammen med sonen. Noen videre vilkår er derfor ikke aktuelle.

Elin Sabbasen: Angående § 3, punkt 4, vilkår for laksebrev: «på eller nær grunnen som gir fiskerett», hva betyr det?

Benn Larsen svarer: Her må man anvende skjønn, slik at avgjørelsen blir på en måte som alle kan akseptere. Kan ikke gi et fasitsvar.

Máret Guhttor svarer: viser til § 4, om anvendelse av skjønn. Kan ikke si det skal være 200-300 eller 50 meter. Det forskjellig mellom saker. I slike tilfeller må vi bruke § 4 og legge vekt på elvesamiske tradisjoner og rettsoppfatninger.

Saksutvalgets kommentar: § 4 om anvendelse av skjønn lyder: Avstand mellom bosted og grunn og spesielle bostedsforhold, kan være gjenstand for anvendelse av skjønn når TF avgjør om vilkårene for laksebrev er oppfylt. Skjønnsanvendelser skal foretas med grunnlag i lokale elvesamiske tradisjoner og rettsoppfatninger. Det foretas en konkret og helhetlig vurdering i hvert enkelt tilfelle, basert på særskilte rettigheter til garnfiske på grunnlag av alders tids bruk og sedvane.

Sak 7: orienteringssaker fra TF

- *Arbeidsgruppa for forvaltning av Tanavassdraget (forvaltningsgruppa) - Reidar Varsi.*

Etter at stortinget godkjente Tanaavtalen (2016) har myndighetene etablert en ny forvaltningsordning for Tanavassdraget etter hardt press fra blant andre TF. I avtaleverket var det ikke klart hvordan de lokale rettighetshaverne, og den lokale forvaltningen skulle involveres i beslutningsprosessene. TF jobbet derfor for å få etablert en permanent forvaltningsgruppe, og fikk gjennomslag for dette.

Arbeidsgruppen for forvaltning ble etablert før jul i 2017. Den består av 8 medlemmer; 4 fra forvaltningsmyndigheten, to fra Norge og to fra Finland, og 4 som representerer lokale rettighetshavere, to fra hvert land. TF oppnevner 2 medlemmer, og i denne periode har det vært TF-leder og nestleder, Reidar Varsi og John Nystad. De lokale representantene har i tillegg fått ha med rådgivere, og TF har hatt med TF-direktøren.

Reidar omtaler etableringen av forvaltningsgruppa som svært positivt. TF sitter nå ved forhandlingsbordet og forbereder sakene som formelt vedtas av de to lands myndigheter. Man har fått medbestemmelses rett, og en tydelig rolle i forvaltningen.

Mandatet til forvaltningsgruppa er vidt. Gruppa jobber nå med en felles forvaltningsplan for vassdraget, hvor hver enkelt laksestamme følges opp, og hvor man ser på hvilke tiltak det må gjøres. I arbeidet med forvaltningsplanen har man fått satt den tradisjonelle kunnskap på

agendaen. Planen skulle egentlig legges være klar til bruk allerede før sesongen 2019, men det er et omfattende arbeid, og den vil være klar ført om et års tid. Etter at arbeidsgruppa har jobbet gjennom planen skal den sendes på høring.

Saker som behandles i forvaltningsgruppa før neste sesong:

- Forbudssone mot garnfiske i Storfossen og Ailestrykene. Sonene 41 og 42 tok kontakt med TF i sommer og viste til at det ikke var riktig at fiskerne med de sterkeste rettighetene skulle vises bort fra viktige deler av sin sone. TF har tatt med disse argumentene til forvaltningsgrupp, og det er sannsynlig at disse forbudssonene oppheves før denne sesongen.
- Fredningssoner ved lakseførende sideelvers munnninger. Forbereder justeringer av disse sonene.
- Soneinndeling for tilreisende strandfiskere på grensestrekningen. TF sliter med å få solgt disse kortene, og har solgt bare 32 og 38 % av de tilgjengelige strandkortene i 2017 og 2018. Det ligger ant til at man på norsk side går tilbake til at strandkortene på grensa av i Tanaelva fordeles på to soner, med skille ved Borsejohka. En betydelig andel av kortene flyttes til den nedre sonen. Videre vil fisketiden for tilreisende flyttes til å gjelde fra kl. 18 til kl. 11 neste dag. Dette er samme antall timer som i 2017-18, men da startet fiskedøgnet kl. 22. TF regner med at endringene kan gi bedre salg av fiskekort, og dermed bedre inntekt.
- Fiskekort for barn: Kort for barn under 16 år kommer i tillegg til kvoten på antall voksenkort. Barnekortene er gratis. Det skjer en forgubbing blant fiskerne, og det er lite rekruttering. Man må starte ett sted for å rekruttere en ny generasjon fiskere.
- Fangstrapportering: Avtalen bestemmer at alle fiskerne er forpliktet til ukentlig rapportering med frist hver mandag. De lokale fiskerne er unntatt denne ordningen frem til 2020, og så langt har det vært tilstrekkelig å rapportere fangst rett etter sesongen. I 2019 vil det være krav om rapportering to ganger i sesongen, etter uke 26 og etter sesongens slutt.

Spørsmål

Edvard Nordsletta: Angående opphevelsen av garnfredningssonen i Storfossen, vil dere jobbe for at man får tilbake notfiske i Karasjok og tilgangen til fisket i Beangirstengslet på samme måte som dere har jobbet for å oppheve denne garnfredningssonen

Reidar Varsi: I garnfredningssonen var rettighetshaverne jaget vekk fra sine rettmessige plasser. Her hadde man god støtte fra lokale fiskere på finsk side. Edvard har jo vært med på vedtaket om å oppheve forbudssone i Storfossen.

Nå er laksebreveierne orientert om rollen til forvaltningsgruppa og det er viktig å ta kontakt med TF dersom de har saker de saker som bør behandles her.

Tore Jan Gjerpe: Forvaltningsplanen er et svært viktig dokument. Det er viktig å sørge for god lokal involvering.

- *Overtakelse og systematisering av Båtregisteret ved Helene Tapio Berg.*

TF har nå overtatt ansvaret for båtregisteret fra lensmannskontorene i Tana og Karasjok. Det skjedde i desember 2018. Registeret er ikke fulgt skikkelig opp, det er to kartotek som ikke er oppdatert fortløpende etter hvert som båteiere har flyttet eller gått bort, og ettersom båter har skiftet eiere. Nå skal registeret digitaliseres, og oppdateres. Jobben gjøres av Helene som tidligere har vært ansatt som oppsynsbetjent hos TF, og som oppsynsleder i sesongen 2018.

Det legges opp til at registrering av nye båter kan gjøres på nett, og det er sannsynlig at det digitale båtregisteret vil knyttes opp mot kortsalg- og fangstrapporteringsystemet til Fortuna Software.

Skilt til båter som ikke lenger er i bruk skal leveres inn til TF, ved administrasjonen. Vi ønsker hjelp fra alle båteiere, og vil ha tilbakemelding dersom;

- Dere har båter som ikke lenger er i bruk, som er solgt ut av distriktet eller mistet
- Dere har overtatt båt fra avdøde slektninger, eller dersom slike båter ligger og råtner med skiltene på.

Kontaktinformasjon: helene@tanafisk.no, tlf; 473 91 325/ 960 97 349

Kommentar fra Benn Larsen: Det finnes en returordning for levering av gamle båter til avfallsanlegg. Båtene kan leveres gratis, og man søke om å få utbetalt en vrakpant.

- *Fangst og overvåking av Tanavassdraget i 2018*

Orienteringen gikk ut av programmet siden møtetiden allerede var brukt opp.

Det ble fanget mindre laks i vassdraget i 2018 enn noen gang tidligere (1972-2018), til sammen 50 tonn. Det var et typisk smålaksår, og på norsk side økte antall laks i fangsten betydelig fra 2017. Sesongen var spesiell med en svært varm og tørr juli måned. Stangfisket var lite effektivt, og det var lite utbytte totalt sett av drivgarnsfisket. Stengselsfisket var totalt sett ganske bra, særlig i sammenligning til 2017, som var svært påvirket av høy vannstand.

Overvåkingsgruppa for Tanavassdraget leverte bestandsvurderingen for Tanavassdraget før jul. Denne gangen hadde de mer oppgangsdata å bygge vurderingene på enn noen gang tidligere. Særlig de store tilløpselvene Kárášjohka, Anárjohka og lešjohka er vurdert å være langt unna å nå forvaltningsmålet. Disse områdene har til sammen om lag 84 % av potensialet for lakseproduksjon i vassdraget. Statusen for de ulike sideelvene er mer variert. Noen bestander når forvaltningsmålet, andre ikke. Det står aller verst til for sideelva Lákšjohka som ikke hadde høstbart overskudd ved innsiget til kysten.

Overvåkingsgruppa har vist at beskatningen har blitt betydelig redusert under Tanaavtalen. Ved dagens beskatningsnivå vil bestandene være gjenoppbygget i løpet av to laksegenerasjoner.

For mer informasjon, se; www.tanafisk.no

Referenter: Helene Tapio Berg og Narve Stubbraaten Johansen